

Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmetčki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 40.

V Ptuj v nedeljo dne 4. oktobra 1908.

IX. letnik.

Svoji k svojim!

To je geslo tistih, ki hočejo pod pretvezo narodnosti iz ljudstva

čimveč denarja izprešati.

Kdo bi veroval, da se gre tem ljudem pri kupčiji za „narodnost“. Gre se jim edino za

dobiček

in ta dobiček hočejo na ta način povečati, da zavijajo svoje

slabo blago,

ki ga že desetletja sem ponujajo in nevednežem prodajajo za

drag denar,

v rdečo-plavo-bele zavitke, da se mečejo v prsa, češ, mi smo Slovenci in le pri nas smejo Slovenci kupovati.

Mi

pa pravimo: pri kupčiji nima narodnost ničesar opraviti. Slab gospodar bi bil, kdor izkazuje svojo narodnost na ta način, da zagospodari svoj denar, da pride na boben...

Tam kupi,

kjer veš, da dobiš po ceni in dobro blago, tam si naročuj blago, kjer imaš

zaupanje.

Kmet! Ti veš, da moraš svoje pridelke naprednjaku in Nemcu prodajati. Ali ti odkupijo tvoje vino, tvojo živino, pridelke tvojih njiv in polja pravaški časnikiški pisarji ali dohtarčki? Ne, meščanu v Ptuj, Celju, Mariboru, Ormužu, Slov. Bistrici itd. prodajaj! Zato si ti z njim in on s teboj zvezan. Med vami leži močni gospodarski interes!

Kupuj kjer hočeš,

ali ne pusti se zapeljavati v nesrečo in hujskati v gonjo, ki bi

le tebi škodovala.

Beseda naj velja, — in ne kamenje!

Žalostne razmere so se pričele udomačiti v naših zelenih pokrajinah: ali naj velja res kamenje, palica in surova sila sploh? Ali živimo na Ruskem ali na Balkanu?... Kar je trezno mislečih, za štajersko domovino navdušenih ljudi, se mora zgrazati nad onimi nezaslišanimi dogodki, ki imajo edini namen, razrušiti sporazumno, skupno življenje vseh pravih Štajercev.

Tega nepremišljenega divjanja mora biti konec. Mi ne živimo v podivjanih pokrajinah, temveč na Štajerskem. Štajerska pa je na Av-

strijskem in v Avstriji veljajo še naše cesarske postave. Odločno obsojamo vsako nasilno dejanje, naj si bode od te ali one strani. S poleni in kamenji se ne bode nikdar in nikjer kaj doseglo. Treba torej, da se duhovi zopet pomirijo, da se povrnemo od politične strasti zopet na mirno gospodarsko delo, da si izboljšamo s tem svojo bodočnost in bodočnost svojih otrok.

Preteklo nedeljo zjutraj je par mladih ljudi, ki so celo noč pri vinu prekokali, razbilo nekaj šip na hišah slovenskih vodij v Ptuj. Ta v pijanosti storjeni čin obsoja vsak pošten človek. Sicer so se tudi v drugih krajih ednaki in morda še hujski slučaj dogodili, — ali to je vse eno. Mestna policija ptajska je storila takoj svojo dolžnost, je storilce aretirala in izročila sodišču. Imeli se bodojo torej zagovarjati za svoj čin. Obenem je imel občinski svet ptujski takoj sejo, na kateri se je sprejela sledeča rezolucija:

„Občinski svet d. kn. kamornega mesta Ptuj obzelduje, danes od 1. oktobra 1908. storjeno pobalinstvo in izraza svoje ogorčenje; tudi izraza svojo zadovoljnost, da je mestni urad storilce takoj aretirali in sodišču izročil. Obenem bode mesto vse troške prizadete škode povrnilo“.

Tako je mesto Ptuj dokazalo, da se mu gre za pravico, da hoče nepristransko proti vsaki krivici nastopati in da bode i zana-prej varovalo cesarske postave.

Upamo, da se bodojo istotako ravnali tudi občinski predstojniki v okolici mest in trgov spodnje Štajerske. Kajti žalibog, da moramo povedati, da se v nekaterih krajih okolice ptujske mirne meščane, ki nikomur nič žalega ne storijo, napada. Znano nam je več takih slučajev in orožniki že iščejo tiste krivce, ki mečejo na mirno po cesti idočim ljudem kamenje. Občinski predstojniki najo vplivajo na mladino, ki se da po hujskačih tako daleč zapeljati, da nastopa proti postavi in zločinu. Kakor je mestna policija napravila red, tako mora to tudi vsak občinski predstojnik storiti, ker on je odgovoren za mir in red. Upamo, da bodojo te besede zadostovale. Sicer ponavljamo zopet, da kmetje tega niso krivi. Večinoma izvršujejo take napade mladi fantalini, hlapci itd., ki res še ne vejo, kaj se pravi živeti in katerim je dostikrat vse eno, če pridejo prav par mesecev v ječo. Kmetje, odraseni, izdelani in pametni kmetje so vsega tega hujskanja do grla siti. Oni ne odobravajo takega postopanja.

To mora vsak pametni človek priznati, da slišimo skupaj: mi v mestu in vi na deželi. Meščani kupujejo vaše pridelke in vi one meščanov. Brez kmeta ne more meščan živeti in brez meščana ne more kmet svoje pridelke oddati. Zakaj bi torej v sovraštvu živeli, ko nas je Bog vendar skupaj na ta lepi košček zemlje posadil?! Najnavadnejši lažnik je, kdor pravi, da mi kmeta sovražimo. Meščani vedo čisto dobro, da je vse naše gospodarstvo tesno zvezano in da hočejo napraviti razpor le tujci, neznani tujci, ki ne znajo po štajersko ne misliti, ne govoriti in ne postopati.

Tako upamo tedaj, da bode zavlada zopet mir v prid naši gospodarski bodočnosti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kmetje! Ne združujte se z deželnimi izdajci! Štajerska — Štajercem in Koroško — Korošcem, — to nam bode vodilo! Mi ne maramo in ne bomo nikdar pripustili, da se raztrgajo naše kronovine in da se združi kos Štajerske in kos Koroške s Kranjsko. Tega ne maramo!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Politični pregled.

Politični položaj v mili naši avstrijski domovini postaja zopet nevaren. Vzrokov je dovolj. Omeniti je v prvi vrsti dogodke na avstrijskem jugu, ki so gotovo tudi najmirnejše politike razburili. V drugi vrsti so se vršili ednaki dogodki v nekaterih krajih na Češkem. Najhujše slutnje na sledijo iz razmer, ki so zadnje čase nastale v češkem deželnem zboru. Tam so nemški poslanci vsled grozne nadutosti Čehov pričeli z obstrukcijo. Veliko vprašanje je, je-li se bode zamogla vlada držati na krmlju. V splošnem ta vlada nikakor ni dokazala, da bi imela dovolj krepke hrptenice. Nasprotno: bila je vedno polovičarska. In polovičarstvo mora pasti.

Koroški deželni zbor je vzel 17. septembra poročilo o odstranjenju močvirja Tinje-Wahelsdorf, kar je kostalo nekaj čez 20.800 K na znanje. Delavni odbor za zgradbo železnice Veliokovec-Sinčavas je prosil za neko zadevo, ki se je izročila finančnemu odseku. — 18. septembra se je vzel razna poročila na znanje. Istotako 23. septembra.

Koroški deželni proračun za l. 1909 obsega sledeče važnejše številke: Potrebščine dežele za prihodnjo leto znašajo 5.222.707 kron. Od te svote odpade na šolstvo 50%, na zdravilstvo in dobrodelstvo 21 1/2%, na cestne zgradbe 10%, na zastopstvo in upravo 5 1/2%, na vodne zgradbe 5%, na kmetijstvo 5%, na vojaške izdatke 2%.

Štajerski deželni zbor 16. septembra so predložili poslanci nemške kmetijske stranke z ozirom na sušo in pomanjkanje krme predlog, da naj deželni odbor vse korake za podporo po suši prizadetim stori in od finančne uprave odajo industrijske soli tudi za kmete zahteva. Dne 18. septembra se je govorilo o hiralnici v Knittelfeldu itd.

Mednarodni zbor srednih stanov se vrši od 4. do 8. oktobra na Dunaju. Govorilo se bode o sledečih točkah: 1. Strokovna izobrazba srednih (kmetijskih in obrtniških) proizvajalcev in njih izvežbanje s tehničnimi pripomočki, ki zamore zvišati njih konkurenčno zmožnost. 2. Organizacija in vpliv gospodarskih zadrug s posebnim ozirom na dobave za armado. 3. Izzidanje kmetijskih in obrtniških kreditnih organizacij. 4. Pospeševanje lokalnih domačih industrij. 5. Stanovna politika srednih stanov. 6. Vprašanje stavbinskih rokodelcev. Zbor je zelo važen in bomo o njegovih sklepih poročali.

Kmetjski zbor v Gradcu. Agrarno gibanje se tudi na zelenem Štajerskem vedno krepkeje razvija. Kmetje čutijo potrebo, da se združujejo in